

Ontwikkeling watersport provincie Gelderland 2010

Voorwoord

Dit rapport is het resultaat van een onderzoek onder jachthavens (hoofd- en nevenactiviteit) in de provincie Gelderland. Er is sprake van “een jachthaven”, als er verhuur van lig- en/of passantenplaatsen voor de recreatievaart en/of chartervaart dan wel winterstallingactiviteiten plaatsvinden.

Sinds 1994 doen 18 Gelderse havens aan de Randmeren jaarlijks mee aan ons onderzoek naar de ontwikkeling van de watersport in het IJsselmeer- en Randmerengebied. Dat onderzoek vindt plaats in opdracht van 5 provincies, waaronder de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat, directie IJsselmeergebied. In het rapport *Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied 2009, deelrapportage provincie Gelderland* is aandacht besteed aan deze 18 havens en trends en ontwikkelingen in het IJsselmeergebied.

Nu is het onderzoek in Gelderland uitgebreid en zijn alle jachthavens in de provincie met een vragenformulier benaderd. Het betreft voor de niet eerder benaderde havens dus een ‘nulmeting’. Na een herinneringsmailing zijn alle niet-respondenten gebeld, net zo lang tot de respons 99% bedroeg. Twee jachthavens waren niet bereid gegevens beschikbaar te stellen. Via internet, Google Earth en kengetallen van havens in de omgeving zijn voor deze twee havens de resultaten zo goed mogelijk geschat. Deze rapportage geeft derhalve een compleet beeld van de grote watersport in Gelderland. Wij zijn de havens dankbaar voor hun medewerking en uiteraard de provincie voor haar opdracht.

In november 2010 is een vergelijkbaar onderzoek afgerond in de provincie Overijssel. Het GOBT heeft gevraagd naar een samenvatting van de resultaten van een aantal toeristengebieden in Overijssel en in Gelderland. Achter in deze rapportage zijn de kengetallen voor de Gelderse gebieden opgenomen en de grensoverschrijdende toeristengebieden “Hanzesteden aan de IJssel” en “IJsselgemeenten”. Voor de overige toeristengebieden van het GOBT verwijzen wij naar de rapportage van Overijssel.

Foto omslag en pagina 5, Rhederlaag, bron Recreatiegemeenschap Veluwe (R.G.V.), Arnhem

Opdrachtgever:

Provincie Gelderland
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
Contactpersoon: dhr. G. Nijenhuis
Tel: 026-3599543

Opgesteld door:

Postbus 123, 8200 AC Lelystad
Tel. 0320 21 88 47, fax 0320 28 13 08
E-mail: info@waterrecreatieadvies.nl
Website: www.waterrecreatieadvies.nl

Inhoudsopgave

1.	Algemeen	1
1.1.	Doelstelling	1
1.2.	Definities	1
1.3.	Methodiek	1
1.4.	Gebiedsindeling	1
1.4.1.	Vaargebieden	2
1.4.2.	Toeristengebieden	3
2.	Resultaten jachthavenmonitor in 2010	5
2.1.	Aantal jachthavens en exploitatievorm	5
2.2.	Soorten havens en aantal ligplaatsen	6
2.3.	Verhuur vaste ligplaatsen	6
2.3.1.	Aantal vaste ligplaatsen, aantal boten, bezettingsgraad en wachtlijsten	6
2.3.2.	Aantal zeil- en motorboten, lengte van de boot	7
2.3.3.	Herkomst ligplaatshouders	8
2.4.	Passanten	8
2.4.1.	Aantal specifieke passantenplaatsen	8
2.4.2.	Aantal bootovernachtingen en verblijftijd bezoekende boten	9
2.4.3.	Aantal persoonsovernachtingen	9
2.5.	Winterstalling	11
3.	Trends	12
3.1.	Ontwikkeling van de watersport in Gelderland (1960 - 2010)	12
4.	Uitbreidingsplannen	13
4.1.	Uitbreidingsplannen bij bestaande jachthavens	13
4.2.	Plannen voor nieuwe jachthavens	13
5.	Economische betekenis	14
5.1.	Economische betekenis van de watersport in Nederland	14
5.2.	Economische betekenis van de watersport in Gelderland	14
6.	Samenvatting en conclusies	16

Bijlagen

•	Brief aan de jachthavens	17
•	Totaaloverzicht provincie Gelderland	18
•	Overzichten per vaargebied (7)	19
•	Overzichten per toeristengebied GOBT (4)	26
•	Overzichten grensoverschrijdende gebieden met Overijssel (2)	30
•	Overzicht vuilwaterstations provincie Gelderland	34

1. Algemeen

1.1. Doelstelling

Doelstelling van het onderzoek is het geven van inzicht in de (ontwikkeling van de) grote watersport in de provincie Gelderland door onderzoek te doen bij de “jachthavens” (hoofd- en nevenactiviteit). Naast een totaaloverzicht geeft het onderzoek inzicht in de resultaten van verschillende subregio's zoals gehanteerd door de provincie en toeristengebieden conform de indeling van het Gelders Overijssels Bureau voor Toerisme (GOBT).

1.2. Definities

De door Waterrecreatie Advies gehanteerde definitie van een jachthaven is als volgt: er is sprake van “een jachthaven”, als er verhuur van lig- en/of passantenplaatsen voor de recreatievaart en/of chartervaart dan wel winterstallingactiviteiten plaatsvinden. Daarbij wordt geen ondergrens voor het aantal ligplaatsen gehanteerd. Een jachtmakelaar die in een jachthaven een verkoopsteiger huurt wordt niet als zelfstandige “jachthaven” geteld, maar een jachtwerf die bijvoorbeeld winterstallingmogelijkheden biedt wel. Door uit te gaan van deze definitie is het aantal “jachthavens” meestal groter dan men verwacht. Het geeft echter wel een volledig beeld en ook inzicht in wat er in de winter met de recreatievloot gebeurt. Schepen bij eigen woningen of in sloten en kanalen vallen buiten het onderzoek.

Met passantenplaatsen in jachthavens worden “specifieke passantenplaatsen” bedoeld. Dit zijn plaatsen die niet op seizoen- of jaarbasis worden verhuurd. Niet verhuurde of tijdelijk vrijgekomen ligplaatsen (ligplaatshouder op vakantie of een weekend weg) worden in de praktijk meestal eerst als passantenplaats benut.

Met passanten bedoelen wij de boten die als gast de haven bezoeken, niet het aantal mensen aan boord. Het aantal bootovernachtingen is het aantal passanten vermenigvuldigd met de gemiddelde verblijftijd in een haven.

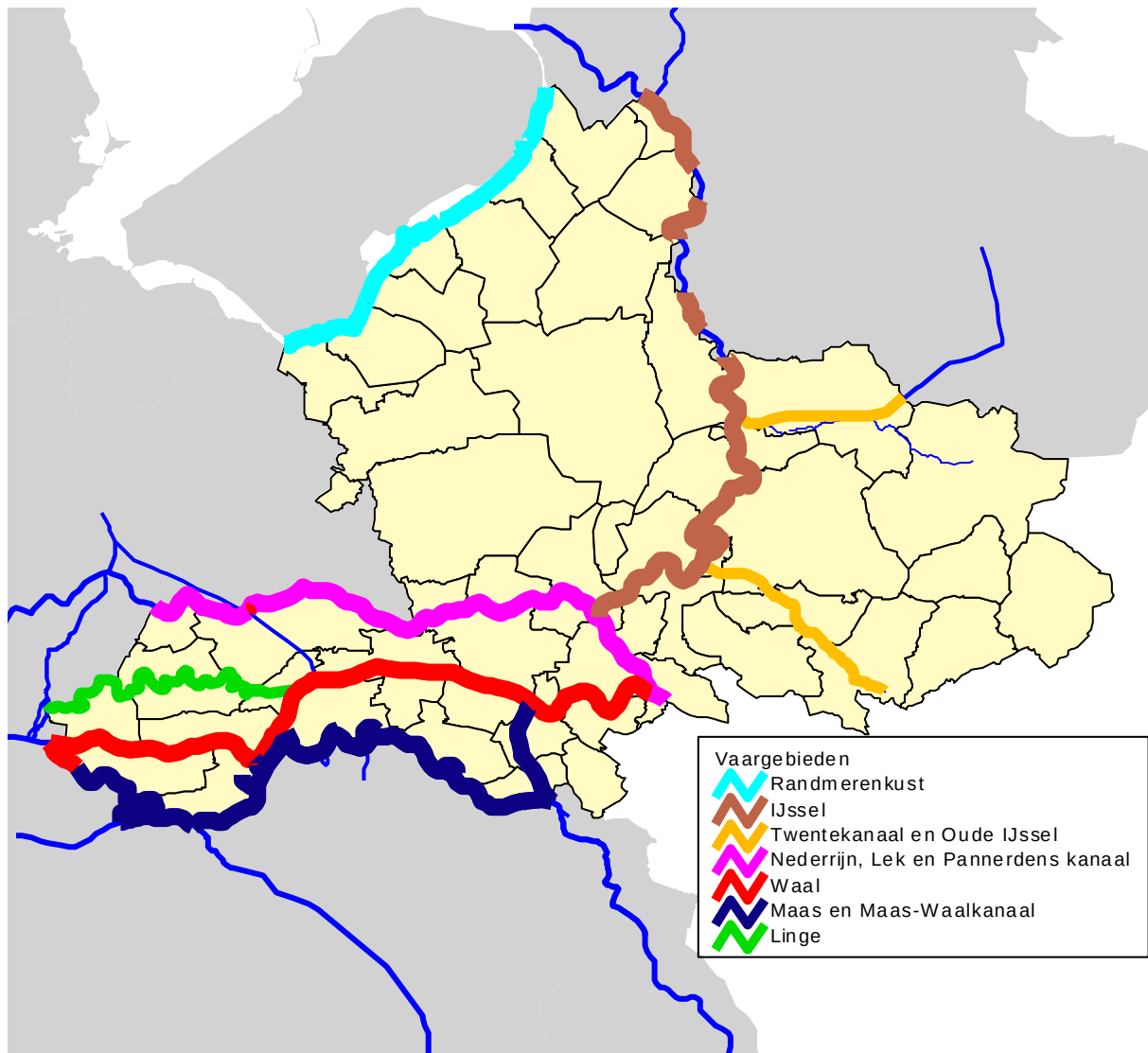
1.3. Methodiek

Op 15 juni 2010 is aan 90 potentiële “jachthavens” een brief, vragenformulier, toelichting en gratis antwoordenvolp verzonden. De 18 bekende jachthavens in het Gelders deel van de Randmeren die al sinds 1994 meedoen aan het onderzoek in het IJsselmeergebied kennen de procedure. Zij ontvingen eind april een overzicht van de resultaten zoals zij die een jaar eerder hebben ingevuld met het verzoek de resultaten te controleren, veranderingen aan te geven en het formulier terug te sturen. De respons van deze groep is hoog. Voor de overige 90 jachthavens is het een “nulmeting”. Een deel van de 90 “jachthavens” bleek niet aan onze definitie te voldoen, te zijn opgeheven of verkocht (wijziging van eigenaar). Er zijn ook nieuwe bedrijven ontdekt die wel binnen de definitie bleken te vallen. Deze havens hebben alsnog een vragenformulier ontvangen. De spontane respons op de eerste mailing bedroeg 42%. Na een herinneringsmailing steeg de respons naar 63%. Alle niet-respondenten zijn telefonisch benaderd tot de respons nagenoeg 100% bedroeg. In november is het onderzoek afgesloten.

1.4. Gebiedsindeling

1.4.1. Vaargebieden

Op de kaart is zichtbaar dat diverse gemeenten door meerdere vaarwateren worden doorsneden. Bij de indeling is voor iedere jachthaven vastgesteld tot welk vaarwater de haven behoort.

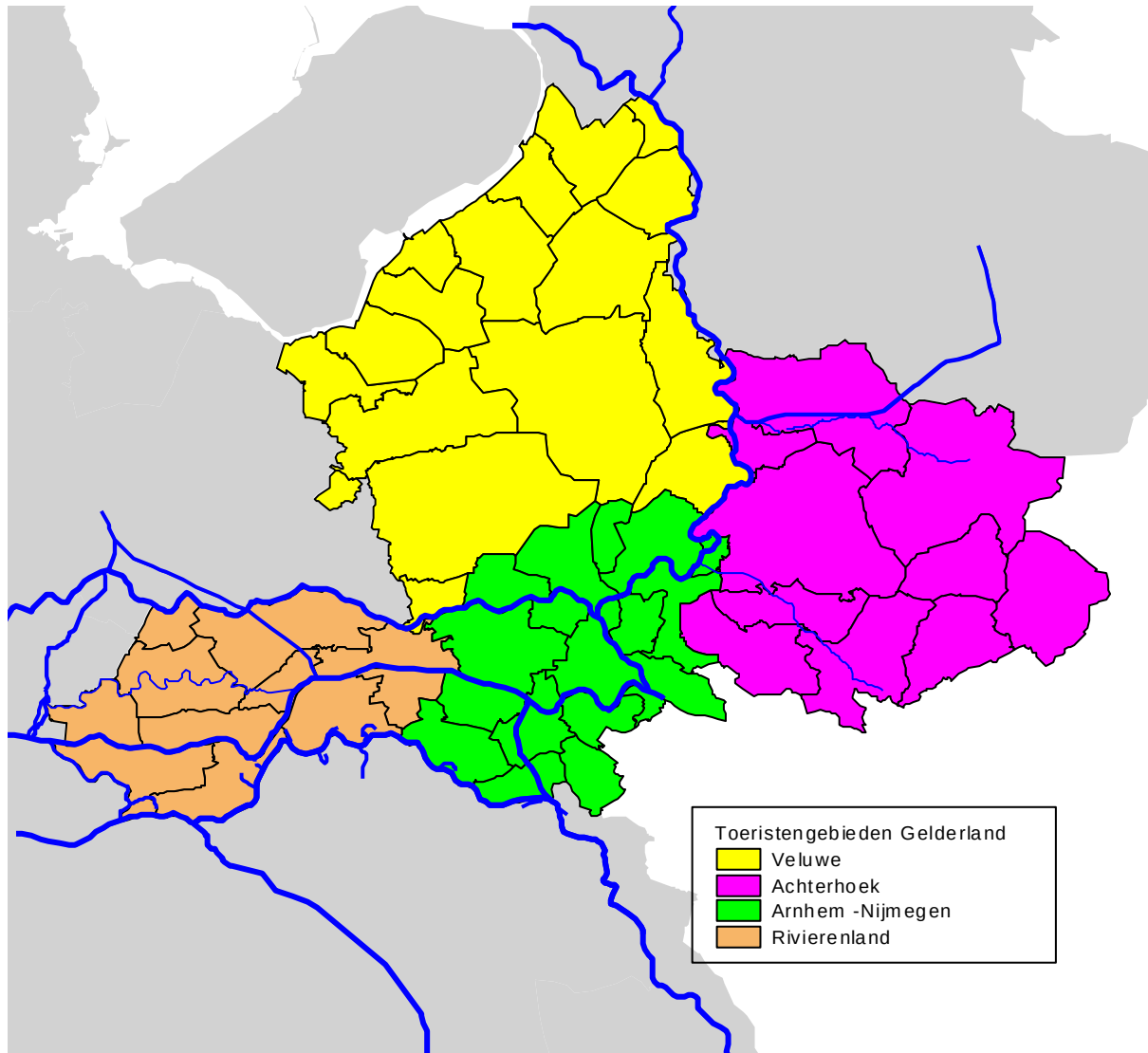
In overleg met de opdrachtgever is de provincie verdeeld in navolgende 7 vaargebieden:

- Randmerenkust:** Betreft de gemeenten Nijkerk, Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet en Elburg gelegen aan respectievelijk het Nijkerkernauw, Nuldernauw, Wolderwijd, Veluwemeer en Drontermeer.
- De IJssel of Gelderse IJssel** takt bij Westervoort ten oosten van Arnhem af van de Rijn en stroomt in noordoostelijke en later in noordelijke richting naar het Ketelmeer respectievelijk het IJsselmeer. De lengte van de IJssel is ongeveer 125 km. De voornaamste plaatsen aan de IJssel zijn Zutphen Deventer en Kampen. Zwolle ligt strikt genomen aan het Zwarte Water, niet aan de IJssel maar wordt doorgaans toch als stad aan de IJssel gezien. Historische stadjes aan de IJssel zijn verder Doesburg en Hattem.
- Twentekanaal en Oude IJssel:** Het Twentekanaal begint bij de IJssel ten noorden van Zutphen bij het dorpje Eefde en loopt langs de plaatsen Almen, Lochem, Goor, Delden en Hengelo naar Enschede (50 km). Ten westen van Delden loopt er een zijtak naar Almelo (15 km). De Oude IJssel is een zijrivier van de IJssel die bij Doesburg in de IJssel uitmondt.
- Pannerdens kanaal, Nederrijn en Lek:** Beusichem en Culemborg liggen aan de Lek maar worden bij Neder-Rijn geteld.

- E. **Waal:** De stad Zaltbommel ligt aan de Waal. Aalst en Nederhemert-Zuid, beiden ten zuiden van Wilhelminasluis bij Andel worden tot Maas gerekend. De sluis van Sint Andries vormt de scheiding tussen de Waal en de Maas. Alem (Gemeente Maasdriel) hoort dus bij de Maas.
- F. **Maas en Maas-Waalkanaal:** spreekt verder voor zich.
- G. **Linge:** de Linge is een zijtak van het Merwedekanaal.

1.4.2. Toeristengebieden

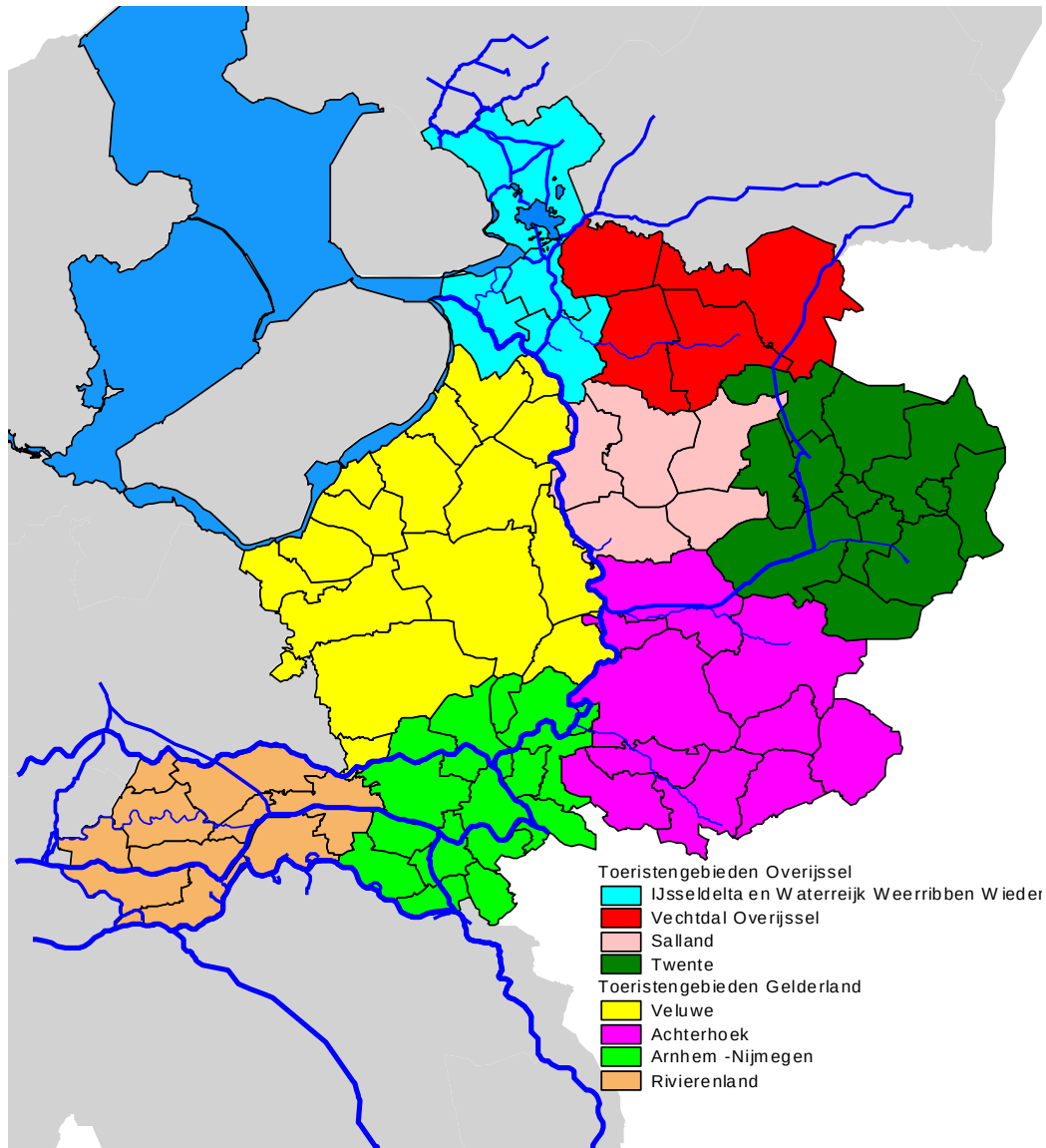
De 56 gemeenten van de provincie Gelderland zijn door het GOBT verdeeld in 4 toeristengebieden.

- A. **Veluwe:** de gemeenten Apeldoorn, Barneveld, Brummen, Ede, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hatterij, Heerde, Nunspeet, Nijkerk, Oldebroek, Putten, Scherpenzeel, Voorst en Wageningen.
- B. **Achterhoek:** de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Groenlo, Lochem, Montferland, Oude IJsselstreek, Winterswijk en Zutphen.
- C. **Arnhem-Nijmegen:** de gemeenten Arnhem, Beuningen, Doesburg, Duiven, Groesbeek, Heumen, Lingewaard, Millingen aan de Rijn, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Rijnwaarden, Ubbergen, Westervoort, Wijchen en Zevenaar.
- D. **Rivierenland:** de gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Geldermalsen, Neder-Betuwe, Zaltbommel, Lingewaard, Maasdriel, Neerijnen, Tiel en West Maas en Waal.

Uiteraard zijn er gemeenten waar geen watersportactiviteiten plaatsvinden.

Ook Overijssel heeft 4 toeristengebieden volgens de gebiedsindeling van het GOBT.

Gelderland en Overijssel hebben samen 2 provincieoverschrijdende toeristengebieden:

- A. **Hanzesteden aan de IJssel:** de gemeenten Kampen, Zwolle, Deventer, Hattem, Zutphen en Doesburg
- B. **IJsselgemeenten:** deze omvat regio A en de gemeenten Arnhem, Lochem, Olst-Wijhe, Heerde, Epe, Bronckhorst, Brummen, Duiven, Rheden, Voorst, Westervoort en Zevenaar.

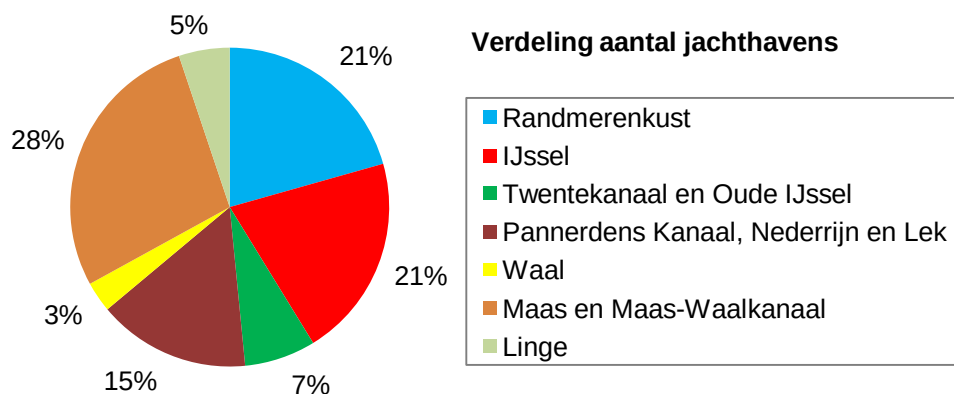
Er zijn geen jachthavens in de gemeenten Epe, Brummen en Westervoort.

2. Resultaten jachthavenmonitor in 2010

2.1. Aantal jachthavens en exploitatievorm

Vaargebied	Aantal jachthavens				
	Commercieel	Gemeente	Stichting	Vereniging	Totaal
Randmerenkust	12	3		5	20
IJssel	13		1	6	20
Twentekanaal en Oude IJssel	5	1		1	7
Pannerdens Kanaal, Neder-Rijn en Lek	9	1		5	15
Waal		1		2	3
Maas en Maas-Waalkanaal	17			10	27
Linge	3			2	5
Totaal	59	6	1	31	97

Er zijn 97 “jachthavens” in Gelderland die binnen de definitie vallen zoals gesteld in hoofdstuk 1.2. Iets meer dan 20% van de havens grenst aan de Randmeren, 80% ligt in het rivierengebied. Het is interessant te zien hoe de watersport over heel Gelderland is verdeeld. Ruim 60% van de havens wordt commercieel geëxploiteerd.

Rhederlaag,
foto RGV

2.2. Soorten havens en aantal ligplaatsen

Zoals eerder gemeld, hebben niet alleen grote jachthavens aan het onderzoek deelgenomen, maar bijvoorbeeld ook kleine verenigingshavens, jachtwerven die een aantal ligplaatsen verhuren, winterstallingbedrijven en passantenhavens. Daardoor is het gevonden aantal "jachthavens" groter dan vaak wordt gedacht. Onderstaande tabel laat zien dat de kleinere bedrijven niet wezenlijk aan de ligplaatscapaciteit bijdragen, maar in aantal wel een factor van betekenis zijn.

Voor een deel van de 97 deelnemers aan het onderzoek is de exploitatie van de haven ook de hoofdactiviteit. Onderstaande tabel laat zien dat 73 van de 97 jachthavens meer dan 20 ligplaatsen hebben. Deze 73 havens beheren 99,8% van de ligplaatscapaciteit in het gebied. Het gemiddelde aantal ligplaatsen van deze havens bedraagt 168. In Overijssel is dit 114, in het IJsselmeergebied 202.

9 jachthavens zijn speciaal ingericht voor passanten en verhuren geen ligplaatsen. Deze 9 havens boeken 22,8% van de bootovernachtingen. 13 bedrijven zijn alleen als winterberger actief.

Soort jachthaven	Aantal jacht-havens	Totaal aantal ligplaatsen	Aandeel in de totale capaciteit	Gemiddeld aantal ligplaatsen
Jachthavens met meer dan 20 ligplaatsen	73	12.261	99,8%	168
Jachthavens met maximaal 20 ligplaatsen	2	25	0,2%	13
Passantenhaven, geen vaste ligplaatsen	9	0		
Alleen winterstallingactiviteiten	13	0		
Totaal	97	12.286	100%	127

2.3. Verhuur vaste ligplaatsen

2.3.1. Aantal vaste ligplaatsen, aantal boten, bezettingsgraad en wachtlijsten

Vaargebied	Aantal jacht-havens	Aantal vaste ligplaatsen	Aantal boten op vaste ligplaatsen	Gemiddelde bezettingsgraad
Randmerenkust	20	3.221	3.021	93,8%
IJssel	20	2.997	2.436	81,3%
Twentekanaal en Oude IJssel	7	180	180	100,0%
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	15	2.142	2.075	96,9%
Waal	3	128	126	98,4%
Maas en Maas-Waalkanaal	27	3.383	3.097	91,5%
Linge	5	235	235	100,0%
Totaal	97	12.286	11.170	90,9%

De gemiddelde bezettingsgraad van de ligplaatsen in Gelderland bedraagt 90,9% (IJsselmeergebied 91,4%). Dit komt nagenoeg overeen met de 92% die door HISWA Vereniging als noodzakelijke ondergrens wordt beschouwd om op economisch verantwoorde wijze een jachthaven te kunnen exploiteren. Langs de IJssel is de gemiddelde bezettingsgraad laag en langs het Twentekanaal, de Oude IJssel en de Linge hoog. Verenigingen, stichtingen en gemeentehavens hebben meestal een hoge(re) bezettingsgraad.

Behalve de bezettingsgraad zeggen ook wachtlijsten iets over de balans tussen vraag en aanbod in een gebied. Wachtlijsten moeten niet worden gezien als absoluut getal. Wachtlijsten geven aan dat er booteigenaren zijn die geen passende ligplaats kunnen vinden. Afmetingen van de (nieuwe) boot, gewenste box en prijs kunnen daarbij een rol spelen. De hoogte van de wachtlijst gedeeld door de beschikbare capaciteit wordt wel “de drukfactor” genoemd. Hoe hoger de drukfactor hoe groter de spanning tussen vraag en aanbod.

Er staan in heel Gelderland 1.168 boten op een wachtlijst. De gemiddelde drukfactor bedraagt 9,5%, iets lager dan in het IJsselmeergebied. De druk op de beschikbare capaciteit is het hoogst aan de Waal, maar er zijn meer gebieden met een hoge drukfactor. De vraag naar ligplaatsen lijkt ook sterk te worden bepaald door lokale factoren, want in gebieden met een lage bezettingsgraad zoals de IJssel blijken in aantal toch flinke wachtlijsten voor te komen.

	Wachtlijst	Drukfactor
Randmerenkust	440	13,7%
IJssel	222	7,4%
Twentekanaal en Oude IJssel	3	1,7%
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	328	15,3%
Waal	32	25,0%
Maas en Maas-Waalkanaal	98	2,9%
Linge	45	19,1%
Totaal	1.168	9,5%

2.3.2. Aantal zeil- en motorboten, lengte van de boot

Vaargebied	Aantal boten op vaste ligplaatsen	Aantal zeilboten	Aantal motorboten	Gemiddelde bootlengte in m
Randmerenkust	3.021	1.360	1.661	8,3
IJssel	2.436	386	2.050	7,8
Twentekanaal en Oude IJssel	180	26	154	7,4
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	2.075	378	1.697	8,2
Waal	126	4	122	11,0
Maas en Maas-Waalkanaal	3.097	745	2.352	9,1
Linge	235	4	231	9,3
Totaal	11.170	2.903	8.267	8,4

Het monitorformulier hield rekening met de mogelijkheid dat hier en daar ook roeiboten een vaste ligplaats in het water hadden. In de praktijk hebben vrijwel alle “roeiboten” een (afneembare) buitenboordmotor en deze boten werden door de havens als motorboot geclassificeerd. Het aantal overgebleven roeiboten was zo gering dat ze in de rapportage niet als aparte categorie zijn opgenomen, maar allemaal als “motorboot” zijn gerekend.

Het ligt voor de hand, maar het percentage motorboten in Gelderland is met bijna 75% vrij hoog. De meeste zeilboten vindt men in de Randmeren en langs de Maas. De Linge en de Waal zijn alleen geschikt voor motorboten.

De gemiddelde bootlengte in Gelderland is 8,40 meter, net als in de provincie Overijssel (IJsselmeergebied 9,60 meter). De kleinste boten liggen in het Twentekanaal en langs de Oude IJssel, de grootste boten langs de Waal.

2.3.3. Herkomst ligplaatshouders

Vaargebied	Aantal uit Nederland	Aantal uit Duitsland	Aantal uit België	Aantal uit overige landen
Randmerenkust	2.540	458	5	18
IJssel	1.827	605	2	2
Twentekanaal en Oude IJssel	165	15	0	0
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	1.849	187	13	26
Waal	121	3	2	0
Maas en Maas-Waalkanaal	2.913	165	16	3
Linge	233	0	0	2
Totaal	9.648	1.433	38	51

12,8% van de ligplaatshouders in Gelderland komt uit Duitsland (24,8% Duitse ligplaatshouders langs de IJssel). In het IJsselmeergebied is dit gemiddeld 16,6%, langs de Friese IJsselmeerkust bijvoorbeeld 47,3%.

2.4. Passanten

Passanten zijn bezoekende boten die tegen betaling in een jachthaven verblijven. Gebruikelijk is dat passanten tijdelijk vrijgekomen of niet verhuurde vaste ligplaatsen gebruiken. Sommige historische havensteden of steden met een bijzonder achterland trekken meer passanten dan het aantal uitvarende ligplaatshouders. Harderwijk en Elburg zijn daar voorbeelden van, net als Hindeloopen, Enkhuizen en de Waddeneilanden. Voor deze bezoekers worden speciale plaatsen gereserveerd. Deze plaatsen worden 'specifieke passantenplaatsen' genoemd en worden niet op jaar- of seizoensbasis verhuurd.

Ook komt het voor dat passanten tegen een speciaal tarief in de vorm van een week- of maandkaart langer in een haven verblijven. In die gevallen wordt de boot vaak voor een periode onbemand achtergelaten. Niet alle jachthavens weten hoeveel bootovernachtingen aan deze "*langpassanten*" moeten worden toegerekend. Bij de bepaling van de gemiddelde verblijftijd worden deze langpassanten zonder persoonsovernachtingen niet meegeteld.

2.4.1. Aantal specifieke passantenplaatsen

Vaargebied	Aantal jachthavens	Aantal vaste ligplaatsen	Aantal niet verhuurde ligplaatsen	Aantal specifieke passantenplaatsen
Randmerenkust	20	3.221	200	232
IJssel	20	2.997	561	185
Twentekanaal en Oude IJssel	7	180	0	45
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	15	2.142	67	65
Waal	3	128	2	52
Maas en Maas-Waalkanaal	27	3.383	286	210
Linge	5	235	0	22
Totaal	97	12.286	1.116	811

Het betreft hier specifieke passantenplaatsen in jachthavens. Aanlegplaatsen in het buitengebied horen hier dus niet bij. Het aantal 'specifieke passantenplaatsen' langs het Twentekanaal, de Oude IJssel en de Waal is procentueel hoog.

2.4.2. Aantal bootovernachtingen en verblijftijd bezoekende boten

Op het moment dat het monitoronderzoek werd gehouden, zomer 2010, konden de havens nog geen bezoekersaantallen voor heel 2010 opgeven. Daarom wordt standaard gevraagd naar de bezoekende schepen in het voorgaande jaar. Onderstaande tabellen gaan dan ook over de passanten in 2009.

Vaargebied	Aantal jachthavens	Aantal bootovernachtingen in 2009	Gemiddelde verblijftijd
Randmerenkust	20	25.655	1,3
IJssel	20	21.004	1,5
Twentekanaal en Oude IJssel	7	655	1,5
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	15	6.271	1,3
Waal	3	2.550	1,3
Maas en Maas-Waalkanaal	27	7.623	1,7
Linge	5	1.750	2,0
Totaal	97	65.508	1,4

Het aantal passanten (boten) dat in een gebied vaart en in een haven overnacht alsmede de gemiddelde verblijftijd is belangrijk in verband met de bestedingen. Een algemene tendens is dat het aantal boten in Nederland langzaam groeit, maar het gebruik daalt. Daardoor stabiliseert het aantal varende boten en het aantal passanten. Dit blijkt o.a. uit het aantal brug- en sluispassages. Om de bestedingen te verhogen, is het dus belangrijk dat passanten worden verleid om langer te blijven en bijvoorbeeld de omgeving te ontdekken.

Een gemiddelde verblijftijd van passanten in de jachthavens in Gelderland van 1,4 nachten is redelijk. Overijssel is ook 1,4, het IJsselmeergebied 1,3 en de Waddeneilanden 3,8. De Linge en de Maas doen het wat dat betreft dus goed. De meeste bootovernachtingen worden echter geboekt in de Randmeren (Harderwijk en Elburg) en langs de IJssel (Hattem, Zutphen, Doesburg).

2.4.3. Aantal persoonsovernachtingen

In voorgaande jaren zijn door Waterrecreatie Advies diverse onderzoeken uitgevoerd, waarbij toervaarders rechtstreeks werden benaderd met een reeks vragen over hun vaargedrag, waaronder de vraag: "Met hoeveel personen bent u meestal aan boord?"

In navolgende tabel staan de resultaten van deze onderzoeken. Het aantal personen aan boord is niet over het gehele jaar constant. In de schoolvakanties varen er veel meer gezinnen met kinderen, dan in het voor- en naseizoen. De onderzoeken zijn verdeeld over het gehele vaarseizoen uitgevoerd. Aantal personen aan boord, volgens de diverse onderzoeken naar het vaargedrag van watersporters:

Vaargebied	Zeilboten	Motorboten
IJsselmeergebied & Waddenzee ¹	2,5	2,5
Noordzee ²	2,7	2,1
Randmeren en binnenwateren Flevoland ³	2,7	
Amsterdam ⁴	2,4	
Fryslân en Leeuwarden ⁵	2,8	
Deltagebied ⁶	2,9	2,6

¹ Onderzoek vaargedrag IJsselmeergebied & Waddenzee, Waterrecreatie Advies, februari 2003

² Onderzoek vaargedrag Noordzee, Waterrecreatie Advies, januari 2004

³ Onderzoek vaargedrag Randmeren en Flevoland, Waterrecreatie Advies, december 2006

⁴ Onderzoek watersport Amsterdam, Waterrecreatie Advies, oktober 2006

⁵ Onderzoek vaargedrag Fryslân en Leeuwarden, Waterrecreatie Advies, oktober 2007

⁶ Onderzoek vaargedrag Deltagebied, Waterrecreatie Advies, januari 2004

Er is door Waterrecreatie Advies geen onderzoek gedaan naar het vaargedrag van watersporters in het Rivierengebied. Het meest recente onderzoek waar deze vraag ook is gesteld dateert uit 2002⁷. Het gemiddeld aantal opvarenden volgens dat onderzoek in de regio Rivierengebied bedroeg toen 2,6, op de Limburgse Maas 2,6 en op de IJssel 2,4. Op basis hiervan en de andere onderzoeken kan het aantal opvarenden per boot in Gelderland worden geschat op gemiddeld 2,6 personen. Op basis daarvan genereren de bezoekende boten in de jachthavens in Gelderland, ruim 170.000 **persoonsovernachtingen** (= 65.508 bootovernachtingen x 2,6 personen).

Niet alleen de bezoekende boten generen overnachtingen, ook de ligplaatshouders verblijven gedurende het vaarseizoen een aantal nachten in de eigen haven aan boord, al dan niet na afloop van een dagtocht. Op basis van een onderzoek in Aalsmeer wordt gerekend met gemiddeld 20 overnachtingen per seizoen in de eigen haven⁸. Daarmee genereren de 11.170 verhuurde ligplaatsen nog ca. 580.000 **persoonsovernachtingen** (= 11.170 boten x 20 overnachtingen x 2,6 personen). Het totale aantal persoonsovernachtingen in de havens in de provincie Gelderland derhalve worden geschat op circa 750.000.

Harderwijk, 'specifieke passantenplaatsen'

⁷ Recreatietoervaart; 9 jaar later, Alterra, 2002

⁸ Onderzoek gemeente Aalsmeer over verblijf aan boord in verband met Toeristenbelasting

2.5. Winterstalling

Vaargebied	Seizoen 2009 - 2010			
	Aantal jachthavens	Aantal boten buiten op de wal	Aantal boten binnen in een loods	Aantal boten dat in het water blijft
Randmerenkust	20	1.529	670	704
IJssel	20	335	208	624
Twentekanaal en Oude IJssel	7	160	42	118
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	15	218	518	691
Waal	3	0	0	122
Maas en Maas-Waalkanaal	27	581	175	1.396
Linge	5	247	186	180
Totaal	97	3.070	1.799	3.835

Vaargebied	Seizoen 2009 - 2010		
	Aantal boten op vaste ligplaatsen	Totaal aantal boten in de winter	Percentage boten dat in gebied blijft
Randmerenkust	3.021	2.903	96%
IJssel	2.436	1.167	48%
Twentekanaal en Oude IJssel	180	320	178%
Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek	2.075	1.427	69%
Waal	126	122	97%
Maas en Maas-Waalkanaal	3.097	2.152	69%
Linge	235	613	261%
Totaal	11.170	8.704	78%

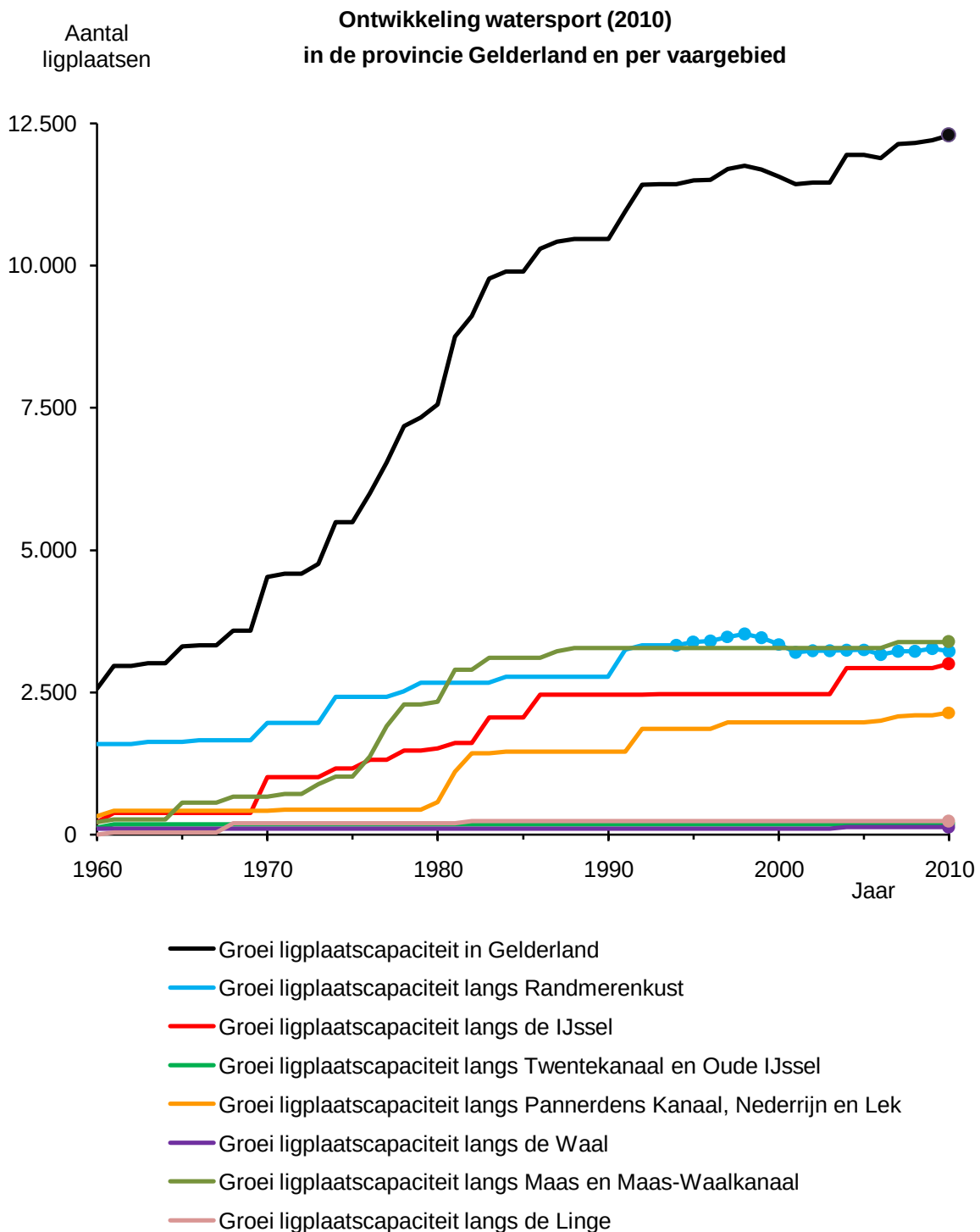
8.704 van de 11.170 schepen die in de zomer in de jachthavens in Gelderland liggen, blijven ook in de winter. Dat is 77,9%. In Overijssel is dit 77,8%, in het IJsselmeergebied 89,3%, en bijvoorbeeld in Zuid-Holland 97,1%. In de groep van 97 jachthavens zitten 13 bedrijven die geen lig- of passantenplaatsen verhuren, maar wel op een commerciële basis winterstallingmogelijkheden bieden. 22% van de schepen die in de zomer in Gelderland in een jachthaven in het water liggen overwintert dus “elders”. Dit kan zijn bij de eigen woning, bij een boer of bij bevriende relaties in een schuur of boerderij. Ten opzichte van andere gebieden is dit een hoog percentage, veel boten verdwijnen na het seizoen. In het onderzoek wordt ook gevraagd naar de winterstallingcapaciteit aan land (beschikbaar aantal bokken). Op basis daarvan is de bezettingsgraad van de stallingmogelijkheden aan land (incl. loodsen) 88,3%. Er is dus wel voldoende ruimte. In Overijssel is de bezetting 93,2% en in het IJsselmeergebied 92,4%. Op basis hiervan en het grote aantal boten dat in de winter “verdwijnt” lijkt er iets aan de hand te zijn. Een verklaring vormt voor een deel de gemiddelde lengte van de boten in Gelderland. Er zijn vrij veel kleine boten die waarschijnlijk meegenomen worden naar huis of ergens anders bij een particulier of bevriende relatie in een loods worden gestald.

3. Trends

3.1. Ontwikkeling van de watersport in Gelderland (1960 – 2010)

Aan de havens is gevraagd in welk jaar de haven is opgericht en of men in de afgelopen 10 jaar de capaciteit nog heeft uitgebreid. Deze informatie levert navolgende grafieken. Het geeft een beeld van de historische groei van de ligplaatscapaciteit in de verschillende deelregio's in Gelderland. Niet zichtbaar in de grafiek zijn jachthavens die in de afgelopen jaren zijn opgeheven, waardoor een deel van de oorspronkelijke capaciteit verdwijnt.

Uit de grafiek kan worden afgeleid dat de groei van het aantal ligplaatsen sinds het begin van de jaren '90 een beetje stagneert.

4. Uitbreidingsplannen

4.1 Uitbreidingsplannen bij bestaande jachthavens

In Gelderland zijn 16 havens met uitbreidingsplannen. In totaal gaat het om 917 nieuwe ligplaatsen, gespecificeerd door 14 jachthavens. 2 havens hebben wel opgegeven dat ze uit zouden willen breiden, maar hebben geen aantal genoemd. 8 van de 14 havens zeggen problemen te hebben met de gewenste uitbreiding, waarvan 5 aangeven problemen te hebben met “de overheid”. Dit is procentueel erg veel, ook in vergelijking met andere gebieden. Problemen bij een uitbreiding kunnen meerdere achtergronden hebben, maar vaak is de wet- en regelgeving een belangrijke oorzaak. In Gelderland zou dat bijvoorbeeld kunnen gaan over Natura 2000 en Ruimte voor de Rivier.

De vraag naar uitbreidingsplannen is belangrijk. Op basis van de gegeven antwoorden kan de door de havens gewenste extra ligplaatscapaciteit in kaart worden gebracht. Eventuele knelpunten tussen vraag en aanbod worden zo zichtbaar.

Vaargebied	Aantal jacht-havens	Aantal vaste ligpl.	Bezettingsgraad	Aantal op wacht lijst	Druk-factor	Aantal havens met uitbr. plannen	Aantal ligpl.	Wel/geen probl met overh
Randmerenkust	20	3.221	93,8%	440	13,7%	2	154	1/1
IJssel	20	2.997	81,3%	222	7,4%	3	237	1/2
Twentekanaal en Oude IJssel	7	180	100%	3	1,7%	2	30	0/2
Pannerdens Kanaal, Neder-rijn en Lek	15	2.142	96,9%	328	15,3%	3	408	1/2
Waal	3	128	98,4%	32	25,0%	1	5	0/1
Maas en Maas-Waalkanaal	27	3.383	91,5%	98	2,9%	5	83	2/3
Linge	5	235	100%	45	19,1%	0		
Totaal	97	12.286	90,9%	1.168	9,5%	16	917	5/11

De drukfactor langs de Waal en de Linge is hoog, maar de havens hebben geen (echte) plannen om uit te breiden. Dit is vreemd. Het kan zijn dat de capaciteit niet uitgebreid mag worden.

De hoogste drukfactor hierna zit in de regio Pannerdens Kanaal, Neder-Rijn en Lek. In deze regio zit ook bijna 50% van de gewenste capaciteitsuitbreiding in heel Gelderland. Drie havens hebben uitbreidingsplannen, één geeft aan problemen te hebben met de gewenste uitbreiding.

Meestal springt een gebied met problemen er duidelijk uit. In Gelderland is dit niet het geval. Het lukt of het lukt niet. Het kan te maken hebben met recente afspraken of ontwikkelingen in het kader van het project Ruimte voor de Rivier. In het verleden hebben nogal wat jachthavens problemen gehad met gewenste uitbreidingen, zeker wanneer de uitbreiding invloed had op het “waterbergend vermogen”.

4.2. Plannen voor nieuwe jachthavens

Er zijn momenteel bij Waterrecreatie Advies geen plannen bekend voor de aanleg van nieuwe jachthavens in de provincie Gelderland. Wel zijn er plannen voor (490) ligplaatsen bij woningen in het nieuwe waterfront van Harderwijk.

5. Economische betekenis

5.1. Economische betekenis van de watersport in Nederland

Volgens HISWA Vereniging zijn er in Nederland 4.145 watersportondernemingen. De omzet van de hele watersportindustrie wordt geschat op € 2,5 miljard en 29.500 medewerkers en 17.050 Fte⁹.

De watersportsector in Nederland omvat productie, handel- en dienstverleningsactiviteiten¹⁰. Onder productieactiviteiten wordt jachtbouw en reparatie en onderhoud gerekend. Onder (detail- en groot)handel valt een breed scala aan watersportgerelateerde activiteiten zoals import en verkoop van schepen, motoren, surf- en waterskimateriaal, duik- en vismateriaal, verf/lak/olie, elektronica en kleding/schoeisel. Jachthaven- en winterstallingactiviteiten vallen onder de categorie dienstverlening, waar ook de jachtmakelaardij, financiering en verzekering, verhuurbedrijven en opleidingen toe moeten worden gerekend. Naast de directe economische relaties, die betrekking hebben op de omzet die door de sector zelf wordt gecreëerd, heeft de watersportindustrie ook uitstralingseffecten naar andere sectoren en daardoor indirecte economische betekenis. Zo profiteren ook diverse andere bedrijfstakken als horeca, zakelijke dienstverlening en detailhandel van de watersportactiviteiten in de omgeving.

5.2. Economische betekenis van de watersport in Gelderland

Volgens onderzoek van NBTC-NIPO¹¹ worden in Nederland met eigen kajuitjachten 4.600.000 vaardagen gemaakt waarvan 11% in Gelderland. Huurders van kajuitjachten maken in totaal 500.000 vaardagen waarvan 5% in Gelderland. Dit zijn schattingen op basis van een steekproef (Botenpanel)

In dit onderzoek worden 3 factoren gemeten die van belang zijn om met behulp van kengetallen inzicht te krijgen in de economische betekenis van de watersport in de provincie. Het gaat dan om bestedingen van ligplaatshouders en passanten die een effect hebben op de plaatselijke of regionale economie. De omzet veroorzaakt door de verkoop en verhuur van jachten en/of reparatie en onderhoud valt hier buiten.

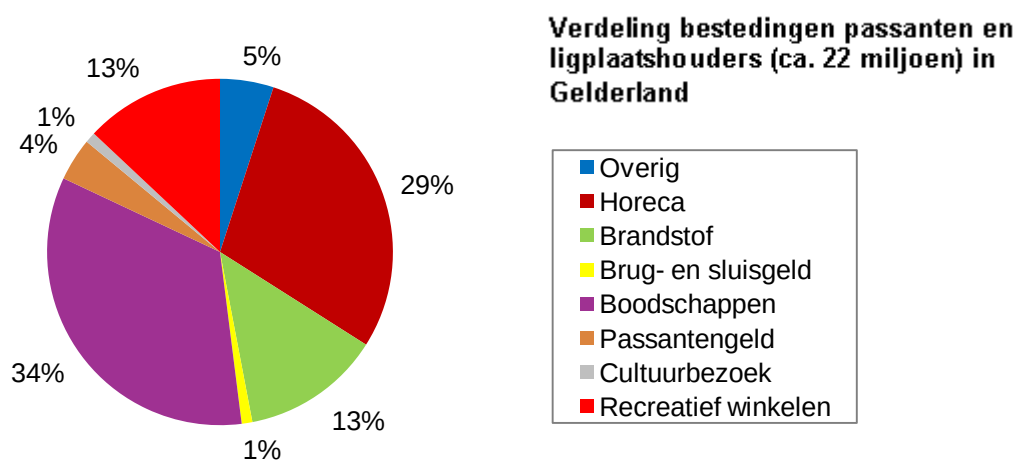
- a. Het onderzoek geeft inzicht in het totale aantal bootovernachtingen dat door passanten in de jachthavens in Gelderland is geregistreerd. In 1994 en 2002 is door Alterra in verschillende delen van Nederland onderzoek gedaan naar de bestedingen van watersporters. De opvarenden van zeilboten in Nederland besteedden in 2002 gemiddeld € 71,93 per dag incl. passantengeld, motorboten € 77,49. Op basis van deze getallen kunnen de bestedingen per passant (boot) per dag in 2002 worden afgerond op € 75. Als rekening wordt gehouden met de inflatie sinds 2002 dan bedragen de bestedingen in 2009 € 85 per boot per dag. Hierdoor kunnen de bestedingen van passanten in de havens en bij de plaatselijke middenstand worden geschat op ca. € 5,5 miljoen. Alterra heeft in 2002 ook aangegeven hoe de uitgaven gemiddeld over de diverse sectoren zijn verdeeld (boodschappen 31%, horeca 27%, recreatief winkelen 12% etc.).
- b. Ook ligplaatshouders geven geld uit tijdens hun verblijf op de haven of tijdens dagtochten in de buurt. Als kengetal kan worden aangehouden dat zij gemiddeld 20 dagen al dan niet met een overnachting op of rond de eigen haven verblijven. In tegenstelling tot bezoekende passanten geven zij geen geld uit aan lig- of passantengeld, noch aan cultuurbezoek (omdat aangenomen mag worden dat zij de lokale musea al een keer bezocht hebben en niet als 'watersporter' maar als 'bewoner' cultureel actief zijn). Op basis hiervan kunnen de bestedingen van ligplaatshouders in de haven en bij de plaatselijke middenstand worden geschat op € 75 per dag en bijna € 16,8 miljoen per jaar in de provincie.

⁹ Kerncijfers Toerisme & Recreatie 2010, cijfers 2009

¹⁰ De Nederlandse watersportindustrie. Economische betekenis en structuur, NEI Transport/MERC, 1999

¹¹ NBTC-NIPO Botenpanel 2009

De bestedingen van passanten en ligplaatshouders rond de haven en bij de plaatselijke middenstand bedragen dus ca. € 22 miljoen per jaar en zijn in Gelderland als volgt verdeeld:

- c. Omdat niet alleen het aantal ligplaatshouders in de zomer bekend is, maar ook het aantal schepen dat in de winter in het water ligt of op de wal of in een winterbergingloods staat, kan een schatting worden gemaakt van bijbehorende omzet. Basis vormen de gemiddelde tarieven in het IJsselmeergebied¹². De totale omzet aan liggeld in de zomer en stalling in de winter in Gelderland kan worden geschat op € 34 miljoen per jaar.

De direct aan de jachthavens in Gelderland gerelateerde omzet bedraagt dus ruim € 56 miljoen per jaar exclusief reparatie en onderhoud, de verhuur en verkoop van schepen (omzet reparatie- en onderhoudsbedrijven, verhuurbedrijven, jachtwerven en importeurs) en de omzet van toeleveringsbedrijven.

Om inzicht te krijgen in de totale omzet van de watersportindustrie in Overijssel en een schatting te maken van bijbehorende werkgelegenheid zijn 3 onderzoeken aan elkaar gekoppeld. In 2005 is in opdracht van het Ministerie van LNV onderzoek gedaan naar het aantal recreatievaartuigen in Nederland¹³. Het aantal vaartuigen in jachthavens conform de ook nu gebruikte definitie werd toen geschat op 162.000. Uit dit onderzoek blijkt dat daarvan ruim 11.000 boten in de "jachthavens" in Gelderland liggen (7%).

Op basis van alle bij Waterrecreatie Advies bekende monitorgegevens kan de totale omzet van de watersportindustrie in Nederland worden geschat op ruim € 2,7 miljard en bijbehorende werkgelegenheid op bijna 26.000 volledige arbeidsplaatsen (Fte). Dit is hoger dan de door HISWA Vereniging gepubliceerde cijfers¹⁴.

Zonder jachthavens zou de watersportindustrie niet bestaan. Op die manier geredeneerd, zorgen de ruim 11.000 bezette vaste ligplaatsen (boten) in jachthavens voor ca. € 190 miljoen omzet per jaar in de watersportindustrie in Gelderland en ca. 1.800 volledige arbeidsplaatsen (Fte).

¹² Tarieven jachthavens IJsselmeergebied, Waterrecreatie Advies, 2010

¹³ Onderzoek aantal recreatievaartuigen in Nederland, Waterrecreatie Advies, 2005

¹⁴ Kerncijfers Toerisme & Recreatie 2010

6. Samenvatting en conclusies

Dit rapport is het resultaat van een onderzoek onder jachthavens (hoofd- en nevenactiviteit) in de provincie Gelderland. Er is sprake van “een jachthaven”, als er verhuur van lig- en/of passantenplaatsen voor de recreatievaart en/of chartervaart dan wel winterstallingactiviteiten plaatsvinden. Daarbij wordt geen ondergrens voor het aantal ligplaatsen gehanteerd.

Er zijn 97 jachthavens in Gelderland die binnen de definitie vallen. 20 van de 97 havens grenzen aan de Randmeren, de rest, bijna 80%, zit in ‘het rivierengebied’. De havens aan de Randmeren worden tot het IJsselmeergebied gerekend en doen al sinds 1994 jaarlijks aan een monitoronderzoek mee. Nu is voor het eerst de hele provincie via een vaste methodiek onderzocht. Voor het grootste deel van Gelderland betreft het dus een “nulmeting”. De respons op het onderzoek bedroeg bijna 100%. Van twee havens zijn op basis van kengetallen, internet en Google Earth de gegevens zo goed mogelijk ingeschat. 2 havens hebben minder dan 20 ligplaatsen, 9 havens hebben alleen passantenplaatsen en 13 havens bieden alleen winterstallingmogelijkheden. De resterende 73 havens hebben 99,8% van alle ligplaatsen in Gelderland. Het totale aantal ligplaatsen bedraagt 12.286 en de gemiddelde bezettingsgraad bedraagt 90,9%. Dit is lager dan de gemiddelde bezettingsgraad in Nederland (93,7%). De gemiddelde scheepslengte in Gelderland bedraagt 8,40 meter en varieert per deelgebied.

26% van de boten in jachthavens in Gelderland zijn zeilboten en 74% zijn motorboten. 12,8% van de vaste ligplaatshouders komt uit Duitsland (in totaal 1.433 boten). Naast de 12.286 vaste ligplaatsen zijn er in de verschillende havens nog 811 “specifieke passantenplaatsen”. Dat zijn plaatsen die niet op jaar- of seizoenbasis worden verhuurd. Bij de diverse jacht- en passantenhavens werden in 2009 65.508 bootovernachtingen geboekt. De gemiddelde verblijftijd van een passant in een haven is 1,4 nachten. Op basis van kengetallen kan het aantal persoonsovernachtingen van passanten en ligplaatshouders in de jachthavens in Gelderland worden geschat op 750.000 (excl. overnachtingen in het buitengebied).

8.700 van de 11.700 schepen blijven in de winter achter bij de jachthavens en speciale stallingbedrijven; op de wal, in een loods en/of in het water. De overige schepen worden meegenomen naar de eigen woning of geplaatst in een schuur, bij kennissen of bij iemand die niet specifiek gericht is op winterstalling. Procentueel is dit een grote groep in Gelderland.

In overleg met de provincie is Gelderland verdeeld in 7 vaargebieden: (1) Randmerenkust, (2) IJssel, (3) Twentekanaal en Oude IJssel, (4) Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek, (5) Waal, (6) Maas en Maas-Waalkanaal en (7) de Linge. In aanvulling op deze regio's zijn in overleg met het GOBT 4 toeristengebieden begrensd: Veluwe, Achterhoek, Arnhem-Nijmegen en Rivierenland. Samen met Overijssel zijn er 2 grensoverschrijdende toeristengebieden: de Hanzesteden aan de IJssel en de IJsselgemeenten. Van al deze gebieden zijn de kerngegevens in het rapport opgenomen.

De meeste jachthavens (27) en de meeste ligplaatsen (3.383) bevinden zich in de regio Maas en Maas-Waalkanaal. De watersport in hier het snelst gegroeid, vooral in de periode 1965 – 1990. Na 1990 stagneert de groei. Ook langs de (Gelderse) IJssel, het Pannerdens Kanaal, de Nederrijn en de Lek is het aantal ligplaatsen vanaf resp. 1970 en 1980 flink toegenomen. De ontwikkelingen in het Gelders deel van de Randmeren zijn verhoudingsgewijs beperkt. Er staan 1.168 schepen op de verschillende wachtlijsten. De drukfactor langs de Waal en de Linge is hoog, maar de havens hebben geen (echte) plannen om uit te breiden. De hoogste drukfactor hierna zit in de regio Pannerdens Kanaal, Neder-Rijn en Lek. In deze regio zit ook bijna 50% van de gewenste capaciteitsuitbreiding in heel Gelderland.

In Gelderland zijn 16 havens met uitbreidingsplannen. In totaal gaat het om 917 nieuwe ligplaatsen, gespecificeerd door 14 jachthavens. 8 van de 14 havens zeggen problemen te hebben met de gewenste uitbreiding. Dit is procentueel erg veel, ook in vergelijking met andere gebieden.

De bestedingen van passanten en ligplaatshouders bij de plaatselijke middenstand bedragen ca. € 22 miljoen per jaar. De direct aan de jachthavens in Gelderland gerelateerde omzet kan worden geschat op ruim € 56 miljoen per jaar exclusief reparatie en onderhoud, de verhuur en verkoop van schepen en de omzet van toeleveringsbedrijven. Op basis van nationale kengetallen kan de totale omzet van de watersportindustrie in Gelderland worden geschat op ca. € 190 miljoen per jaar en bijbehorende werkgelegenheid op ca. 1.800 volledige arbeidsplaatsen (Fte).

Waterrecreatie Advies B.V.
Het Ravelijn 1
Postbus 123, 8200 AC Lelystad
Tel. 0320 21 88 47, fax 0320 28 13 08
Rek. nr. 50.51.79.431 ABN-AMRO
BTW nr. 8160 22 148 B01
K.v.K. nr. 39066758
E-mail: info@waterrecreatieadvies.nl
Website: www.waterrecreatieadvies.nl

Bedrijfsnaam
T.a.v. contactpersoon
Adres
Postcode en woonplaats

Lelystad, 15 juni 2010
Betreft: Watersport in de provincie Gelderland

Geachte heer of mevrouw,

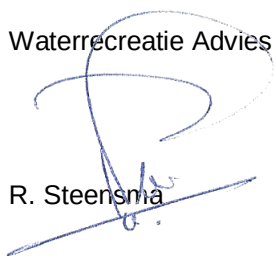
Waterrecreatie Advies heeft opdracht gekregen onderzoek te doen naar de ontwikkeling van de watersport in de provincie Gelderland. Wij benaderen daarom alle bedrijven, verenigingen, stichtingen en gemeenten die lig- of passantenplaatsen verhuren (hoofd- of nevenactiviteit "jachthaven") en/of winterstallingmogelijkheden bieden. In 1994 zijn wij met dit onderzoek in het IJsselmeergebied gestart en de 18 Gelderse havens aan de Randmeren doen sindsdien jaarlijks mee¹. Nu proberen we een beeld te krijgen van de overige 90 "jachthavens" in Gelderland. Het gaat dus om het Rivierengebied. Wij hopen dat u even een paar minuten vrij wilt maken om het formulier in te vullen. Een gratis retourenvelop is bijgevoegd.

Wij hebben ruim 1.500 "jachthavens" en winterstallingbedrijven in ons bestand waarvan inmiddels ruim 1.050 aan dit onderzoek hebben meegedaan of nu voor het eerst meedoen. Dit onderzoek loopt op dit moment ook in de provincie Overijssel. In overleg met de provincie hebben we Gelderland verdeeld in 7 vaargebieden (verschillende rivieren / kanalen) en 4 toeristische regio's. De gegevens worden per gebied geclusterd, individuele gegevens worden nooit door ons verstrekt.

Wij hopen dat dit onderzoek een impuls betekent voor de watersport in Gelderland. Met behulp van de verzamelde gegevens kunnen wij ook het economisch belang van de watersport berekenen. Toervaarders besteden gemiddeld ca. € 85 per boot per dag, dus watersport is belangrijk voor de plaatselijke middenstand en het in stand houden van voorzieningen. Zodra het onderzoek is afgerond (eind 2010) zal dat worden gemeld in de watersportbladen.

Met vriendelijke groet,

Waterrecreatie Advies

R. Steensma

Bijlage vragenformulier 2010

In opdracht van:

provincie
Gelderland

¹ Ontwikkeling watersport IJsselmeergebied 2009, deelrapportage provincie Gelderland (pag. 59 - 84), staat op onze website

Totaal overzicht: provincie Gelderland**1. Aantal havens (exploitatievorm):**

Gemeente haven(s)	:	6	
Commerciële haven(s)	:	59	
Stichtingshaven(s)	:	1	
Verenigingshaven(s)	:	31	

Totaal	:	97	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	12.286	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	90,9	%
Aandeel zeilboten	:	26,0	%
Aandeel motorboten	:	74,0	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,4	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	86,4 %
	Duitsland	:	12,8 %
	België	:	0,3 %
	Overig	:	0,4 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	1.168	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	1.116	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	811	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	65.508	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,4	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	3.070	
Aantal schepen in loodsen	:	1.799	
Aantal beschikbare plaatsen	:	5.513	
Bezettingsgraad droge stalling	:	88,3	%
Aantal schepen in het water	:	3.835	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	16	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	917	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	14	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	3	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	5	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Randmerenkust
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	3	
Commerciële haven(s)	:	12	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	5	

Totaal	:	20	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	3.221	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	93,8	%
Aandeel zeilboten	:	45,0	%
Aandeel motorboten	:	55,0	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,3	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	84,1 %
	Duitsland	:	15,2 %
	België	:	0,2 %
	Overig	:	0,6 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	440	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	200	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	232	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	25.655	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,3	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	1.529	
Aantal schepen in loodsen	:	670	
Aantal beschikbare plaatsen	:	2.310	
Bezettingsgraad droge stalling	:	95,2	%
Aantal schepen in het water	:	704	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	2	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	154	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	2	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht per vaargebied: IJssel
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	0	
Commerciële haven(s)	:	13	
Stichtingshaven(s)	:	1	
Verenigingshaven(s)	:	6	

Totaal	:	20	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	2.997	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	81,3	%
Aandeel zeilboten	:	15,8	%
Aandeel motorboten	:	84,2	%
Gemiddelde bootlengte	:	7,8	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	75,0 %
	Duitsland	:	24,9 %
	België	:	0,1 %
	Overig	:	0,1 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	222	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	561	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	185	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	21.004	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,5	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	335	
Aantal schepen in loodsen	:	208	
Aantal beschikbare plaatsen	:	624	
Bezettingsgraad droge stalling	:	87,0	%
Aantal schepen in het water	:	624	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	3	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	237	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	3	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Twentekanaal en Oude IJssel
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1	
Commerciële haven(s)	:	5	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	1	

Totaal	:	7	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	180	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	100	%
Aandeel zeilboten	:	14,5	%
Aandeel motorboten	:	85,5	%
Gemiddelde bootlengte	:	7,4	m
Herkomst ligplaatshouders			
Nederland	:	91,5	%
Duitsland	:	8,5	%
België	:	0,0	%
Overig	:	0,0	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	3	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	0	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	45	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	655	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,5	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	160	
Aantal schepen in loodsen	:	42	
Aantal beschikbare plaatsen	:	220	
Bezettingsgraad droge stalling	:	91,8	%
Aantal schepen in het water	:	118	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	2	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	30	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	2	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	0	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Pannerdens Kanaal, Nederrijn en Lek

1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1
Commerciële haven(s)	:	9
Stichtingshaven(s)	:	0
Verenigingshaven(s)	:	5

Totaal	:	15

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	2.142	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	96,9	%
Aandeel zeilboten	:	18,2	%
Aandeel motorboten	:	81,8	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,2	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	89,1 %
	Duitsland	:	9,0 %
	België	:	0,6 %
	Overig	:	1,3 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	328	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	67
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	65
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	6.271
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,3

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	218	
Aantal schepen in loodsen	:	518	
Aantal beschikbare plaatsen	:	824	
Bezettingsgraad droge stalling	:	89,3	%
Aantal schepen in het water	:	691	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	3	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	408	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	3	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Waal
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1	
Commerciële haven(s)	:	0	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	2	

Totaal	:	3	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	128	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	98,4	%
Aandeel zeilboten	:	3,1	%
Aandeel motorboten	:	96,9	%
Gemiddelde bootlengte	:	11,0	m
Herkomst ligplaatshouders			
Nederland	:	96,2	%
Duitsland	:	2,5	%
België	:	1,2	%
Overig	:	0,0	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	32	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	2	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	52	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	2.550	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,3	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	0	
Aantal schepen in loodsen	:	0	
Aantal beschikbare plaatsen	:	0	
Bezettingsgraad droge stalling	:	0	%
Aantal schepen in het water	:	122	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	1	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	5	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	1	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	0	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Maas en Maas-Waalkanaal
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	0	
Commerciële haven(s)	:	17	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	10	

Totaal	:	27	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	3.383	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	91,5	%
Aandeel zeilboten	:	24,1	%
Aandeel motorboten	:	75,9	%
Gemiddelde bootlengte	:	9,1	m
Herkomst ligplaatshouders			
Nederland	:	94,1	%
Duitsland	:	5,3	%
België	:	0,5	%
Overig	:	0,1	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	98	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	286	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	210	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	7.623	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,7	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	581	
Aantal schepen in loodsen	:	175	
Aantal beschikbare plaatsen	:	942	
Bezettingsgraad droge stalling	:	80,3	%
Aantal schepen in het water	:	1.396	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	5	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	83	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	3	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	2	haven(s)

Overzicht per vaargebied: Linge
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	0	
Commerciële haven(s)	:	3	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	2	

Totaal	:	5	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	235	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	100	%
Aandeel zeilboten	:	1,5	%
Aandeel motorboten	:	98,5	%
Gemiddelde bootlengte	:	9,3	m
Herkomst ligplaathouders			
Nederland	:	99,3	%
Duitsland	:	0,0	%
België	:	0,0	%
Overig	:	0,7	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	45	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	0	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	22	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	1.750	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	2,0	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	247	
Aantal schepen in loodsen	:	186	
Aantal beschikbare plaatsen	:	593	
Bezettingsgraad droge stalling	:	73,0	%
Aantal schepen in het water	:	180	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	0	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	0	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	0	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	0	haven(s)

Overzicht toeristengebieden in Gelderland: Veluwe
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	3	
Commerciële haven(s)	:	15	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	6	

Totaal	:	24	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	3.640	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	92,3	%
Aandeel zeilboten	:	41,9	%
Aandeel motorboten	:	58,1	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,4	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	85,3 %
	Duitsland	:	13,9 %
	België	:	0,2 %
	Overig	:	0,6 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	474	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	282	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	317	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	34.475	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,4	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	1.552	
Aantal schepen in loodsen	:	670	
Aantal beschikbare plaatsen	:	2.335	
Bezettingsgraad droge stalling	:	95,2	%
Aantal schepen in het water	:	836	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	2	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	154	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	2	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht toeristengebieden in Gelderland: Achterhoek
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1	
Commerciële haven(s)	:	7	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	4	

Totaal	:	12	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	555	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	92,8	%
Aandeel zeilboten	:	6,1	%
Aandeel motorboten	:	93,9	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,2	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	75,1 %
	Duitsland	:	24,9 %
	België	:	0,0 %
	Overig	:	0,0 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	12	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	40	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	78	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	7.793	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,3	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	226	
Aantal schepen in loodsen	:	75	
Aantal beschikbare plaatsen	:	335	
Bezettingsgraad droge stalling	:	89,9	%
Aantal schepen in het water	:	306	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	3	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	130	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	3	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	0	haven(s)

Overzicht toeristengebieden in Gelderland: Arnhem-Nijmegen
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1
Commerciële haven(s)	:	13
Stichtingshaven(s)	:	1
Verenigingshaven(s)	:	9

Totaal	:	24

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	3.494	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	86	%
Aandeel zeilboten	:	21,7	%
Aandeel motorboten	:	78,3	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,0	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	77,9 %
	Duitsland	:	21,8 %
	België	:	0,0 %
	Overig	:	0,3 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	271	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	490
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	161
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	9.770
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,4

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	531	
Aantal schepen in loodsen	:	451	
Aantal beschikbare plaatsen	:	1.159	
Bezettingsgraad droge stalling	:	84,7	%
Aantal schepen in het water	:	830	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	3	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	145	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	3	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	0	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht toeristengebieden in Gelderland: Rivierenland
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1	
Commerciële haven(s)	:	24	
Stichtingshaven(s)	:	0	
Verenigingshaven(s)	:	12	

Totaal	:	37	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	4.597	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	93,4	%
Aandeel zeilboten	:	19,0	%
Aandeel motorboten	:	81,0	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,9	m
Herkomst ligplaatshouders			
Nederland	:	94,5	%
Duitsland	:	4,3	%
België	:	0,7	%
Overig	:	0,5	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	411	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	304	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	255	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	13.470	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,5	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	761	
Aantal schepen in loodsen	:	603	
Aantal beschikbare plaatsen	:	1.684	
Bezettingsgraad droge stalling	:	81,0	%
Aantal schepen in het water	:	1.863	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	8	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	488	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	6	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	2	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	3	haven(s)

Overzicht van de Hanzesteden aan de IJssel, voor zover in Gelderland

1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	0
Commerciële haven(s)	:	5
Stichtingshaven(s)	:	1
Verenigingshaven(s)	:	3

Totaal	:	9

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	726	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	80,0	%
Aandeel zeilboten	:	3,7	%
Aandeel motorboten	:	96,3	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,0	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	66,3 %
	Duitsland	:	33,1 %
	België	:	0,3 %
	Overig	:	0,3 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	17	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	145
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	168
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	16.254
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,5

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	65	
Aantal schepen in loodsen	:	58	
Aantal beschikbare plaatsen	:	134	
Bezettingsgraad droge stalling	:	91,8	%
Aantal schepen in het water	:	287	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	2	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	150	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	2	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	1	haven(s)

Overzicht van de IJsselgemeenten, voor zover in Gelderland
1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	1	
Commerciële haven(s)	:	19	
Stichtingshaven(s)	:	1	
Verenigingshaven(s)	:	8	

Totaal	:	29	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	3.218	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	82,6	%
Aandeel zeilboten	:	15,0	%
Aandeel motorboten	:	85,0	%
Gemiddelde bootlengte	:	7,9	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	76,9 %
	Duitsland	:	22,9 %
	België	:	0,1 %
	Overig	:	0,1 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	225	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	561	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	256	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	23.487	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,5	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	457	
Aantal schepen in loodsen	:	286	
Aantal beschikbare plaatsen	:	854	
Bezettingsgraad droge stalling	:	87,0	%
Aantal schepen in het water	:	763	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	5	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	255	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	5	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	2	haven(s)

Totaaloverzicht van de Hanzesteden aan de IJssel, inclusief Overijssel

1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	3	
Commerciële haven(s)	:	14	
Stichtingshaven(s)	:	3	
Verenigingshaven(s)	:	12	

Totaal	:	32	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	2.749	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	91,3	%
Aandeel zeilboten	:	27,6	%
Aandeel motorboten	:	72,4	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,6	m
Herkomst ligplaathouders			
Nederland	:	86,1	%
Duitsland	:	13,6	%
België	:	0,2	%
Overig	:	0,2	%
Aantal schepen op wachtlijsten	:	284	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	239	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	349	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	30.535	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,4	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	729	
Aantal schepen in loodsen	:	209	
Aantal beschikbare plaatsen	:	1.019	
Bezettingsgraad droge stalling	:	92,1	%
Aantal schepen in het water	:	1.019	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	5	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	375	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	4	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	2	haven(s)

Totaaloverzicht van de IJsselgemeenten, inclusief Overijssel

1. Aantal havens (exploitatievorm):

Gemeente haven(s)	:	4	
Commerciële haven(s)	:	28	
Stichtingshaven(s)	:	4	
Verenigingshaven(s)	:	17	

Totaal	:	53	

2. Recreatievaart:a. Ligplaatsen:

Totaal aantal beschikbare ligplaatsen	:	5.247	
Gemiddelde bezettingsgraad	:	87,5	%
Aandeel zeilboten	:	23,3	%
Aandeel motorboten	:	76,7	%
Gemiddelde bootlengte	:	8,3	m
Herkomst ligplaatshouders			
	Nederland	:	83,3 %
	Duitsland	:	16,5 %
	België	:	0,1 %
	Overig	:	0,1 %
Aantal schepen op wachtlijsten	:	492	

b. Passantenplaatsen:

Aantal niet verhuurde ligplaatsen	:	655	
Aantal specifieke passantenplaatsen	:	449	
Aantal bootovernachtingen in 2009	:	38.018	
Gemiddeld aantal nachten per boot	:	1,4	

c. Winterberging:

Aantal schepen buiten aan land	:	1.121	
Aantal schepen in loodsen	:	437	
Aantal beschikbare plaatsen	:	1.739	
Bezettingsgraad droge stalling	:	89,6	%
Aantal schepen in het water	:	1.495	

d. Uitbreidingsplannen t.a.v. lig- en/of passantenplaatsen:

Aantal havens met uitbreidingsplannen	:	9	
Verwachte / gewenste uitbreiding totaal	:	480	ligplaatsen
Aantal gespecificeerd door	:	7	haven(s)
Bezwaren, niet gespecificeerd	:	1	haven(s)
Bezwaren, gemeente / overheid	:	3	haven(s)

Vuilwaterstations provincie Gelderland, volgens www.vuilwater.info:

Indien onderstaande gegevens incompleet of achterhaald zijn, graag contact opnemen met:

Stichting Recreatietoervaart Nederland
Contactpersoon: Manon van Meer
Postbus 102
3970 AC Driebergen
Tel.: 0343 524757
Mail: em.vanmeer@srn.nl

WSV De Batavier
Van Cittersweg 8-10
6613 AM WIJCHEN
Tel. 024 641 42 68

Jachthaven De Bijland
Zwarteweg 2
6916 KC TOLKAMER
Tel. 0316 54 36 16

Jachthaven IJsselhaven-IJsselstrand
Eekstraat 18
6984 AG DOESBURG
Tel. 0313 47 40 63

Watersportcentrum De Loswal
Rijnbandijk 36
4021 GH MAURIK
Tel. 0344 69 15 02

Gemeente Elburg
Postbus 70
8080 AB ELBURG
Tel. 0525 68 21 00

Jachthaven Eiland van Maurik
Rijnbandijk 20
4021 GH MAURIK
Tel. 0344 69 15 02

Jachthaven Strand Horst
Palmbosweg 18
3853 LB ERMELO
Tel. 0341 56 13 33
Kanaal: 31

Jachthaven De Helling
De Helling 6
4101 AE Culemborg
Tel. 0345 51 64 93

WSV Giesbeek
Havenweg 4
6987 EP GIESBEEK
Tel. 0313 63 14 34

Jachthaven Dorado Beach
Pipeluurseweg 8
7225 ND OLBURGEN
Tel. 0575 45 15 29

WSV Flevo/ Jachthaven De Knar
Postbus 333
3840 AH HARDERWIJK
Tel 0341 42 32 71

Watersportcentrum Kerkdriel
Maasbandijk 1A
5331 KB KERKDRIEL

De Brink Watersport
Zandstraat 9
5331 PG KERKDRIEL
Tel. 0418 63 30 63

Marina Kerkdriel
Zandstraat 11
5331 PG KERKDRIEL

Watersportcentrum Maasbommel
Bovendijk 2
6627 KS MAASBOMMEL
Tel. 0487 56 13 11

Jachthaven de Oude Horn
Sundsvall 1
4141 MP LEERDAM

Jachthaven Hanzeland
Kreijendijk 3
6627 AA MAASBOMMEL
Tel. 0487 5617 10

Van Gent Watersport
Zandstraat 11
5331 PG KERKDRIEL

WSV Nulde
Strandboulevard 5
3882 RN PUTTEN
Tel. 0341 35 27 32

Gemeente Tilburg
Postbus 717
5000 AS TILBURG